

SŁOWO WSTĘPNE

Obecny numer "Wiadomości Rektorskich" jest 31 z kolei. W ciągu 6 lat wydawnictwa, od stycznia 1988 roku, stał się uznaną formą kontaktu kierownictwa Uczelni z 1100-osobowym zespołem pracowników i ponad 5-tysięczną liczbą studentów. Dziś przekazujemy inicjatywę wydawnictwa i jego treści nowemu Kierownictwu Politechniki Rzeszowskiej.

Wiele spraw się w tym okresie zmieniło zarówno na zewnątrz Uczelni, jak i wewnątrz niej. Pierwszy numer wywołał zdziwienie, czy można bez zgody Urzędu Kontroli Prasy wydawać taki periodyk informacyjny - dziś na wielu większych uczelniach wydawane są regularne pisma wydzielone informujące o życiu, problemach i poglądach zespołów redakcyjnych, często niezależnych i różnych od poglądów kierownictwa uczelni lub krytycznych w stosunku do podejmowanych decyzji. To wolność słowa i przekonań, wyraz aktywnego uczestnictwa w demokracji.

Okres transformacji ustrojowej w naszej Uczelni przebiegał z wyraźnym zaangażowaniem się w dokonywane przemiany, ale i z szacunkiem dla tych wyników prac, które zostały osiągnięte w przeszłości. Wszak i nasza Uczelnia jest wyrazem wysiłków i działań, jakich dokonano w okresie powojennym. Dziś przemiany

ustrojowe zaowocowały ponad 5-krotnym wzrostem liczby studentów i prawie 2-krotnym wzrostem profesury. Znacznie większa samodzielność decyzyjna Uczelni w systemie gospodarki rynkowej wiąże się jednak z pewnym osłabieniem poczucia stabilności finansowej uczelni i stałej koncentracji uwagi kierownictwa na sytuacji finansowej, na wielkości dotacji budżetowej i sposobie dysponowania nią.

W algorytmie finansowania uczelni dominują dwa parametry: liczba profesury i liczba studentów, ale ich relacja jest stale przedmiotem kontrowersji pomiędzy starymi, zwykle zasobnymi w kadre z tytułami i stopniami naukowymi uczelniami a młodymi, bogatymi w liczbę studentów i wspieranymi aspiracjami edukacyjnymi regionu. Zmniejszył się znacznie zakres inwestycji. Recesja produkcji przemysłowej spowodowała zmniejszenie środków, jakie Uczelnia uzyskiwała ze współpracy z przemysłem, następuje zmiana orientacji edukacyjnej młodzieży, od studiów ściśle technicznych ku ekonomiczno-marketingowym.

Jednocześnie w konkurencji i rywalizacji między uczelniami wymaga się wielkiej aktywności, unowocześniania dydaktyki, środków informatycznych, zdobywania i utrwalania prestiżu zarówno w kraju, jak i poza nim przez publikacje, wydawnictwa i organizację konferencji oraz seminariów.

Wiele z działań wynikających z wymienionych przemian zostało dopiero rozpoczętych lub jest w trakcie realizacji. Ich przyszłość wiąże się ze zmianą kierownictwa Uczelni, demokratycznie wybranego na kadencję 1993-1996.

Pełne dostosowanie systemu nauczania do wymagań europejskich dwu- i trójstopniowego poziomu nauczania (inż., mgr, dr), uzyskanie uprawnień do nadawania dyplomu "european engineer", uzyskanie pełnych uprawnień do prowadzenia dysertacji doktorskich i habilitacyjnych, zgodne z aspiracjami Uczelni znalezienie się w rankingu polskich uczelni, wreszcie integracja i rozwój rzeszowskiego ośrodka akademickiego - doprowadzenie do powołania Uniwersytetu Małopolskiego - to aktualne zadania stojące przed nowym kierownictwem.

Życzymy Kierownictwu Uczelni sukcesów w ich realizacji, a redakcji "Wiadomości Rektorskich" dalszego podnoszenia poziomu edytorskiego, pełnienia roli łącznika i rozszerzania sprzężenia zwrotnego z odbiorcami "Wiadomości".

Rektor - prof. dr hab. inż. Stanisław KUŚ

WYDZIAŁ ZARZĄDZANIA I MARKETINGU W PRZ

Minister Edukacji Narodowej - biorąc pod uwagę pozytywną opinię Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego - wyraził zgodę na utworzenie w Politechnice Rzeszowskiej Wydziału Zarządzania i Marketingu, co usankcjonowane zostało zarządzeniem Ministra nr 20 z dnia 3 sierpnia 1993 roku.

Jest to rozbudowa uczelni zarówno w kierunku wymagań rynkowych, jak i działanie na rzecz przyszłego Uniwersytetu

Małopolskiego, gdyż zarządzanie i marketing jest dyscypliną z dziedziny nauk ekonomicznych.

WSPÓLPRACA Z ZAGRANICĄ

Na zaproszenie Rektora Wyższej Szkoły Technicznej w Bielefeld, Prof. Dr. Heinricha Ostholta, w dniach od 7 do 14 lipca br. przebywała w Bielefeld delegacja Politechniki Rzeszowskiej w składzie: rektor - prof. dr hab. inż. Stanisław KUŚ, prorektor ds. współpracy z zagranicą - prof. dr hab. inż. Andrzej KUSY oraz dziekan Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa - prof. dr hab. inż. Janusz RYBAK. Podczas dwustronnych spotkań ustalono szczegóły współpracy między obu uczelniami. Podpisane zostały następujące dokumenty:

1. Umowa o współpracy.
2. Porozumienie o wspólnej realizacji programu ESME (European Studies in Mechanical Engineering).
3. Szczegółowy program współpracy na 1994 rok.

Program współpracy obejmuje m.in. wymianę studentów (2-3 studentów rocznie), wymianę naukowców (staże w Bielefeld, finansowane przez DAAD), wspólną organizację seminarium naukowego (Rzeszów, wrzesień 1994 r.), wycieczkę studyjną grupy około 30 studentów Politechniki Rzeszowskiej do Bielefeld i Północnej Nadrenii - Westfalii (maj-czerwiec 1994 r. oraz kursy językowe dla studentów uczestniczących w wymianie).

W ramach dotychczasowej współpracy z Wyższą Szkołą Techniczną w Bielefeld zrealizowane zostały trzy długoterminowe staże pracowników PRz oraz jeden staż studencki w tej Uczelni. Podpisanie wymienionych dokumentów ma bardzo istot-

ne znaczenie dla rozwoju współpracy między obu miastami i uczelniami.

prof. dr hab. inż. Andrzej KUSY

FINANSOWANIE działalności dydaktycznej PRz w 1994 roku

Minister Edukacji Narodowej decyzją z dnia 7 czerwca 1993 roku powołał Zespół pod przewodnictwem Podsekretarza Stanu - Jerzego Olędzkiego do opracowania algorytmu podziału dotacji na działalność dydaktyczną oraz limitu wynagrodzeń osobowych rozliczanych w tej działalności.

Opracowany algorytm przewidziany jest do ustalania dotacji na 1994 rok i ewentualnie w latach następnych.

Zasadniczymi elementami kształtowania poziomu środków budżetowych na rzecz działalności dydaktycznej w 1994 roku będą:

1. W 40% wysokość przekazanych uczelniom dotacji w 1993 roku.
2. W 60% wysokość dotacji uzależniona będzie w równych częściach od:
 - przeliczeniowej liczby kształconych studentów;
 - przeliczeniowej liczby wysoko wykwalifikowanej kadry nauczycieli akademickich.

W przeliczeniowej liczbie studentów studiów: dziennych, wieczorowych i zaocznych nie uwzględnia się liczby studentów I roku studiów, przyjmując 2-krotność liczby studentów II roku studiów.

Przyjmuje się zasadę, że do obliczeń na określony rok będą brane dane o liczbach studentów i słuchaczy w dniu 31 grudnia roku poprzedniego, z uwzględnieniem współczynników korekcyjnych związa-

nych z poszczególnymi kierunkami kształcenia (od 1.0 do 3.0). Przyjmuje się następujące przeliczniki liczbowe:

- dla studentów studiów dziennych - 1.0,
- dla studentów studiów zaocznych i wieczorowych - 0.4,
- dla słuchaczy studiów doktoranckich - 5.0.

Do ustalenia wysoko wykwalifikowanej kadry nauczycieli akademickich przyjęte są w algorytmie następujące współczynniki wagowe:

- dla profesorów z tytułem naukowym - 2.0,
- dla doktorów habilitowanych - 1.5,
- dla doktorów - 1.0.

Do obliczeń na określony rok przyjmuje się dane z roku poprzedniego dotyczące średniorocznej liczby nauczycieli akademickich (przeliczonej na pełne etaty): doktorów, doktorów habilitowanych i profesorów z tytułem naukowym - według zatrudnienia w uczelniach będących ich pierwszym miejscem pracy.

Kwestor - mgr Anna CIEBIERA

KONFERENCJA REKTORÓW WYŻSZYCH UCZELNI TECHNICZNYCH

Koszalin 27 i 28 maja 1993 roku

Doroczna Konferencja Rektorów uczelni technicznych odbyła się w Koszalinie. Było to podobne do naszego spotkania w Sieniawie w 1991 roku spotkanie rektorów z Ministrem Edukacji, Radą Główną Szkolnictwa Wyższego w celu omówienia najważniejszych problemów środowiska.

Spotkanie w WSI miało charakter szczególny, gdyż w związku ze zmianą kadencji wzięli w nim udział zarówno uste-

pujący rektorzy, jak i rektorzy-elekci, a WSI w Koszalinie obchodziła swoje 25-lecie.

Nieobecnego Ministra Z. Flisowskiego reprezentował Minister J. Olędzki oraz dyrektorzy departamentu - dr J. Gąsiorowski i mgr T. Popłonkowski, Radę Główną - prof. J. Osowski, a KBN - dr B. Bolowska. Uczestniczyło 21 uczelni, a ze strony Politechniki Rzeszowskiej obecni byli prof. S. Kuś i prof. K. Oczko.

Minister jako najważniejsze problemy szkolnictwa wyższego przedstawił:

- stymulowanie wzrostu liczby studentów przez integrację środowisk akademickich,
- rozwijanie średniego szkolnictwa zawodowego (pożyczka Banku Światowego),
- transformację systemu kształcenia zgodnie z tendencjami i standardami światowymi,
- ograniczenie liczby kierunków studiów,
- opracowanie minimów programowych,
- propozycje zmian w ustawie o szkolnictwie wyższym,
- tworzenie uniwersytetów technicznych o szerszym programie.

W czasie dyskusji poruszono sprawę braków w algorytmie finansowania uczelni - np. brak liczby asystentów, bardzo istotny dla młodych uczelni, brak finansowania studiów zaocznych, rażąco niskie stawki za godziny nadliczbowe, niedomykanie się budżetu uczelni, relacje pomiędzy żywiołowo powstającymi szkołami prywatnymi i uczelniami państwowymi, ucieczkę pracowników wysoko wykwalifikowanych z uczelni, dużą emigrację, wizytę FEANI, która ma oszacować jakość kształcenia na polskich uczelniach w związku z uzyskiwaniem tytułu "european engineer", zmianę opcji młodzieży odwracającej się od studiów technicznych ku zarządzaniu, pra-

wu, językom obcym i handlowi zagranicznemu.

Referat problemowy prof. S. Kusia pt. "Z doświadczeń rektora transformacji ustrojowej 1987-1993" został przyjęty z dużym zainteresowaniem i wywołał ciekawą dyskusję (tekst do otrzymania u p. mgr Marty Olejnik).

Przypomniano, że Konferencje Rektorów były już w czasie przygotowania ustawy przeciwne:

- podziałowi nauki na kategorie,
- pozbawieniu docentów uprawnień - m.in. do prowadzenia dysertacji doktorskich, zmniejszyło to dopływ pracowników z przemysłu,
- niepełnej reprezentacji różnych typów i rodzajów szkół w Radzie Głównej, przy skąpej liczebności tej Rady.

Zarówno zagadnienia te, jak i podział środków finansowych pomiędzy 4 grupami uczelni - uniwersytetami, szkołami technicznymi, rolniczymi i pedagogicznymi są nadal przedmiotem kontrowersji. Szczególnie szkoły pedagogiczne są ostatnio najmniej finansowane.

Organizatorem następnej konferencji będzie Politechnika Świętokrzyska.

prof. dr hab. inż. Stanisław KUŚ

SPRAWY OSOBOWE

Rada Główna Szkolnictwa Wyższego na posiedzeniu w dniu 20 maja 1993 roku wybrała prof. dr. hab. inż. Stanisława Paszczyńskiego (Wydział Elektryczny) na członka Komisji Dyscyplinarnej przy Radzie Głównej, na okres od 1 grudnia 1993 roku do 30 listopada 1996 roku.

NOWELIZACJA USTAW DOTYCZĄCA SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

Minister Edukacji Narodowej podjął działania zmierzające do nowelizacji ustaw dotyczących szkolnictwa wyższego. Najważniejsze proponowane zmiany dotyczące zatrudnienia nauczycieli akademickich są następujące:

- Na stanowisku asystenta zatrudnienie ma trwać nie dłużej niż 8 lat także wtedy, gdy asystent uzyska stopień doktora. Propozycja zmierza w kierunku likwidacji automatycznego pozostawiania na uczelni - młody doktor powinien stanąć do konkursu na stanowisko adiunkta lub rozstać się z uczelnią (art. 89 ust. 3).
- Znosi się 9-letni okres zatrudnienia dla adiunktów. Propozycja przewiduje mianowanie na czas nieokreślony (art. 88).
- Upraszcza się sytuację stanowisk profesorskich: stanowisko profesora nadzwyczajnego wiąże się z mianowaniem w uczelni na czas nieokreślony do 65 roku

życia, a profesora zwyczajnego na stałe (art. 87), również w uczelni do 70 roku życia.

- Pozostawia się Senatowi uczelni określenie, dla jakich stanowisk będą obowiązywać konkursy (art. 85). Może to zatem być np. tylko stanowisko adiunkta i profesora nadzwyczajnego, a nie wszystkie stanowiska, jak to się dzieje obecnie.

Propozycje zmian dotyczyć będą także pensum i wynagrodzenia, studiów i spraw studenckich, składu organów kolegialnych, relacji pomiędzy Ministrem a Radą Główną oraz także zwiększenia elastyczności struktur wynikających z tendencji do łączenia się uczelni bądź ich współpracy.

Najważniejsze z nich - jak się wydaje, bo dotyczące zatrudnienia - zostały szerzej skomentowane. Informujemy, że z projektem zmian do ustaw dotyczących szkolnictwa wyższego można zapoznać się w dziekanatach.

Zespół Redakcyjny